

Uutta kotia rakentamassa

Pitkän odotuksen jälkeen Al-Anin perhe aloittelee uutta elämää puolityhjässä kerrostalokaksiossa.

Ilman vapaaehtoisten apua ja lahjoitustavaraa turvapaikanhakijoiden arki olisi paljon vaikeampaa.

Teksti: **Kaisa Viitanen**

Kuvat: **Laura Oja**

Al-Anin perheen Bagdadin-koti oli kaksikerroksinen omakotitalo, jossa oli viisi makuuhuonetta ja täyspuiset kalusteet. Täällä perheen uudessa kodissa Espoon Lintuvaarassa on yksi makuuhuone ja kirpputori-huonekalut.

Sirkka Laitinen avaa helsinkiläisen parkkikellarin oven ja tuikkaa halliin valot.

”Ahlan wa Sahlan, tervetuloa”, hän toteaa ja pyöräyttää kädellään sisään kutsuvan liikkeen.

Al-Anin kolmihenkinen perhe astelee laatikoiden ja pöytien luo. Esillä on paljon entisille omistajilleen tarpeettomaksi jäänyttä tavaraa. Lasten turvaistuimia näkyy useampi. Legoja on pussillinen, pehmoeläimiä monta pahvilaatikollista ja niiden vieressä vauvan värikäs helistinkaari. Pöydille on aseteltu moniosaisia kahviastioita ja silitettyjä pöytäliinoja. Näyttää ihan kirpputorilta, mutta täällä ei käytetä rahaa ja sisään pääsee vain kutsuttuna.

Perheen äiti Shaimaa, 39, ottaa käteensä punaisen sammutuspeittopakkauksen. Hetken päästä hän laittaa sen takaisin, mutta perässä kulkeva puoliso Ghawan tarttuu siihen ja nostaa kainaloonsa. Sirkka nyökkää.

”Tiedätkö, miten sitä käytetään? If there is fire, don't use water, use this.”

Tämä on ensimmäinen kerta, kun Sirkka, Shaimaa, Ghazwan ja heidän tyttärensä kohtaavat. Vapaaehtoisnaiselle tilanne on tavallinen. Hän kuuli toiselta auttajalta, Heidi Turuselta, että Espooseen on muuttanut uusi pakolaisperhe.

Heidi kävi aamulla hakemassa perheen autollaan ja ajoi tänne. Al-Anien mukana kyytiin nousi heidän tuttavansa. Palestiinalaismiehen perhe oli saanut oleskeluluvan kahdeksan kuukautta aiemmin ja muuttanut Espoon Leppävaaraan. He vinkkasivat ystävilleen Turvapaikanhakijoiden tuki -yhdistyksen aktiivien numeron.

Sirkka menee heti asiaan.

”Kuinka monta ikkunaa teillä on? How many windows do you have? Sirkka kysyy.

Shaimaa vastaa suomeksi: kolme.

”Mistä verhoista sinä pidät”, Sirkka kysyy ja neuvoo katselemaan rullakon reunalle viikattuja kankaita.

Kovin pitkää tutkailurauhaa hän ei malta antaa.

”Makuuhuoneessa on hyvä olla paksummat, ettei aurinko kesällä paista läpi”, Sirkka sanoo ja nostaa sinistä kangasta kattolampun suuntaan nähdäkseen sen valonläpäisykyvyn.

Shaimaa ottaa tarjotun verhon käsivarrelleen.

Ulko-ovi käy. Citymaasturin ratin takaa laskeutuva nainen alkaa nostella takakontista lisää lahjoitustavaraa.

”Haluatko tämän”, hän kysyy ja ojentaa tummanharmaata kylpyhuoneen mattoa Shaimaalle.

”Kylpyhuoneeseen. Hammam”, Sirkka neuvoo vieressä.

Sirkka opiskelee arabian alkeita ja käyttää sanoja aina kun siihen tarjoutuu tilaisuus. Shaimaa naurahattaa ja matto vaihtaa kassia.

Kattiloita ei tässäkään lahjoituskuormassa näy. Niille olisi jatkuva tarve. Erilaisia tekstimukeja sen sijaan tulee liiankin paljon.

Kahdeksanvuotias tytär Sarah on löytänyt pörröisen pehmokäärmeen. ”Ota se mukaan”, Sirkka opastaa

ja alkaa sitten selata lasten takkirekkiä. Silmäarvio osuu oikeaan. Anilii-ninpunainen karvahuppuinen top-patakki on juuri Sarahin kokoa.

”Tykkäätkö?”

Sarah myöntää tykkäävänsä. Hänelle löytyy myös mustat ballerinat, mutta Sirkka haluaisi löytää kaikille myös talvivaatetta.

”Mä en tarvitse toppahousuja. Mulla on jo kahdet”, Sarah sanoo. Hänen sujuva suomenkielensä on Sirkalle iloinen yllätys.

”Niin tietysti. Tehän tulette pohjoisesta. Olette siellä Oulussa ja Kemissä tottuneet kylmään”, Sirkka vastaa.

Perhe jää valikoimaan tavaroita. Sirkkan täytyy jatkaa seuraavaan tapaamiseen vantaalaiskotiin.

”Sieltä on tulossa monta kassillista vauvanvaatetta”, hän sanoo Heidille ja huikkaa lähtötervehdyksen kaikille.

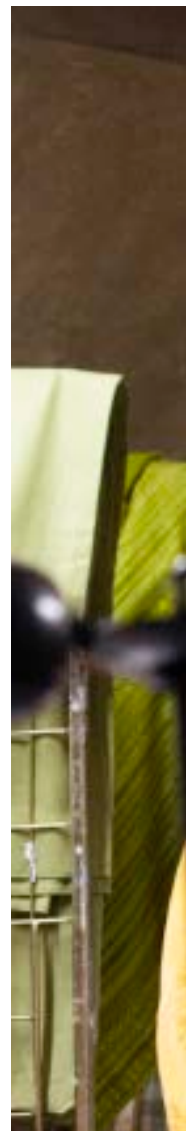
Sirkka, 67, on aina ollut herkkä puuttumaan näkemiinsä epäkohtiin. Kuvataideopettajana hän puolusti lasten oikeutta tasavertaiseen taideopetukseen kampanjoimalla eduskuntaan asti.

Sirkka uskoo yhteiskunnallisen aktiivisuutensa juontuvan lapsuudesta.

”Olen kotoisin köyhästä helsinkiläisperheestä. Minua ei nolostuta kysyä ihmiseltä, tarvitseeko hän kengät.”

Sirkkan äiti kasvatti viisi lasta yksin. Hyvinvointivaltion ansiosta Sirkka sai ilmaisen koulutuksen ja pääsi unelma-ammattiinsa. Aktiivisuudesta tuli elämäntapa. Sirkka on aina auttanut heikompiensa, oli pa kyseessä sitten etäinen vanhustettu tai liian myöhään kadulla kuljeskeleva lapsi.

”Me olemme aloittamassa nyt uutta elämää ja sen kuuluukin olla aluksi vähän vaikeaa.”

Eläkkeellä oleva kuvataideopettaja Sirkka Laitinen ja Shaimaa Al-Anin etsivät Espooseen muuttavalle Al-Anin perheelle kalusteita lahjoitustavaravastosta.

Ennen muutamaa viime vuotta hänen tuttavapiiriinsä ei juuri kuulunut ulkomaalaistaustaisia ihmisiä.

”Koulussani osa lapsista oli varmaankin tullut pakolaisina, mutta en minä osannut kiinnittää heidän taustansa sen kummempaa huomiota.”

Tilanne muuttui kolme vuotta sitten. Kesän mittaan Sirkka näki uutisista, että Kreikkaan saapui tavallista enemmän turvapaikanhakijoita. Media seurasi ihmisten etenemistä Euroopan halki Ruotsiin saakka. Ja eräänä elokuisena päivänä töistä kotiin palatessaan Sirkka näki Pasilan poliisitalon edessä joukon eksyneen näköisiä ihmisiä. Pitkän matkan taittaneet odottivat vuoroaan päästä rekisteröitymään turvapaikanhakijaksi.

”Ajattelin, että minun kotikadullani ei kukaan nuku.”

Sirkka kävi kotona hakemassa vilttejä ja banaaneja ja lähti tarjoamaan niitä turvapaikanhakijoille. Muitakin auttajia tuli. Joku tarjosi jonottajille termoksesta teetä, toinen ojensi lämmintä vaatetta.

”En vielä silloin tiennyt, että monista auttajista tulee minulle tuttuja ja läheisiä.”

Sirkka sai kuulla, että pari naista oli jo kesällä laittanut vaatekeräyksen pystyyn nähtyään YK:n pakolaisjärjestön tiedottaneen arvioita pakolaisten määrästä.

Joinain päivinä Tornioista lähtevään junaan nousi monta sataa turvapaikanhakijaa. Aamulla ennen töihin menoa Sirkka opasti Pasilan junalaturille saapuvia ihmisiä poliisitalolle. Työpäivän jälkeen hän kuskasi autollaan poliisiasemalla rekisteröityneitä turvapaikanhakijoita pääkaupunkiseudun vastaanottokeskuksiin.

”Me aloimme vaan toimia ihan vaistonvaraisesti. Joku loi someryhmän ja jaoimme siellä toisillemme tehtäviä.”

Läheisen puutarhan väki toi jonottajille keittoa, toiset kyselivät lähikaupoista ylijäämäruokaa. Poru-

kalla väki vuokrasi pakettiauton, jolla keskellä yötä saapuneet turvapaikanhakijat saatiin vietyä Lahden keskuskeeseen.

”Kerran pitkän päivän päätteeksi menin kauppaan ostamaan itselleni pari olutta. Edessäni jonotti virkapukuinen poliisi, hänen edessään turvapaikanhakija, ja heilläkin oli hihnalla kaksi olutta kummallakin. Sama on kaiku askelten”, ajattelin silloin.

Sirkka oli usein päivän päätteeksi poikki, mutta elämään oli tullut uudenlaista merkitystä.

Suomeen ja pääkaupunkiseudulle avautui pikavauhtia uusia vastaanottokeskuksia. Vuoden 2015 aikana Suomeen tuli reilut 32 000 turvapaikanhakijaa, mikä on aiempaan ja sen jälkeisiin vuosiin verrattuna täysin poikkeuksellista. Heidän joukossaan saapui myös irakilainen Al-Anin perhe, joka ohjattiin Oulun vastaanottokeskukseen.

Osassa maata tulijat majoitettiin aluksi teltoihin. Virallinen järjestelmä ei pystynyt venymään riittävän nopeasti ja monet tulijat kohtasivat viilenevän syksyn pelkissä varvassandaaleissa.

Vaatekeräyksen naiset alkoivat jakaa kenkiä pääkaupunkiseudun vastaanottokeskuksiin. Toinen heistä oli tutkija Sanna Valtonen, joka neuvotteli kiihtyvälle vaatekeräykselle lajitelu- ja varastotiloja yliopistolta ja seurakunnilta.

Vapaaehtoiset pyysivät ihmisiä kokoamaan hygieniatarvikkepussukoita, joita saapuikin sadoittain. Myös yritykset tarjoutuivat auttamaan. Familon lahjoitti tärkkejä ja tyynyjä, pellavajalkinemerkki Otz kenkiä. Lastenruokavalmistaja lähetti tuhansia Piltti-pakkauksia.

Nopeasti kasvaneessa vapaaehtoisliikkeessä on tuhatkunta aktiivia. Sirkalle tulijoiden auttamisesta oli tullut palkaton kakkostyö.

”Sanoin kerran leikilläni, että kun nämä ihmiset asettuvat, lähdän vetämään heille taidetoimintaa.”

Sittemmin Sirkka toteutti heittonsa. Hän jännitti, tulisiko ketään, mutta maalaushaluisia saapui enemmän kuin Koskelan vastaanottokeskuksen tilaan mahtui.

”Luulin, että toiminta tarvitsee tulkin, mutta kun tulkki ei ehtinyt paikalle, tankeroenglanti ja kädet riittivät.”

Sirkka tajusi, että uudessa maassa tyhjäkäynnillä odottaville ihmisille paikallisten vierailuilla ja yhteisellä tekemisellä oli valtava merkitys.

”Tervetulojuhliissa sain käsitystä arabien juhlinnasta ja tanssitaidoistakin.”

Sirkka innosti oman liikuntaseuransa Friskis & Sveltiksens perustamaan juoksuvuoroja ”turviksille”, kuten vapaaehtoiset, ”vaparit”, heitä

Turvapaikanhakijoiden tuki -yhdistyksen lahjoitusvarastolla Helsingissä on pulaa paistipannuista. Sen sijaan teksti-mukeja tulee yli tarpeen.

olivat alkaneet kutsua. Jouluna vaparit ja turvikset kokosivat yhdessä piparista vastaanottokeskuksen pienoismallin.

Vastaavanlaista toimintaa syntyi pääkaupunkiseudulla useimpien vastaanottokeskusten ympärille. Vaparit pitivät toisiinsa tiivistä yhteyttä somessa ja hyväksi huomatuut käytännöt levisivät. Ravintolapäivänä koulut ja seurakunnat tarjosivat isot keittiötilat turvapaikanhakijoiden pop up -ravintoloille.

Kun pahin kiire alkoi helpottaa, kriisiapuun rientäneet auttajat lyöttäytyivät yhteen virallisestikin perustamalla yhdistyksen. Vaatekeräyksen toisesta käynnistäjästä **Sanna Valtosesta** tuli Turvapaikanhakijoiden tuki ry:n eli Tutun puheenjohtaja, Sirkka valittiin hallitukseen. Palkattuja työntekijöitä on nyt neljä.

”Tutun voima on ryhmän pienenä ja ketteryys. Toivon, ettei isoja toimijoita usein vaivaava järjestöbyrokraatia alkaisi jähmettää meitä”, Sirkka sanoo.

Sanna Valtonen ei ole siitä huolissaan. ”Me olemme guerilla-henkinen kameleonttiliike eli muutamme toimintaa koko ajan turvapaikanhakijoiden tarpeen mukaan.”

Käytännössä vapaaehtoiset pyrkivät pysymään turvapaikanhakijoiden rinnalla vaihtuvissa tilanteissa. Nyt moni 2015 tulleista turvapaikanhakijoista on saanut oleskelulupapäätöksensä. Turvapaikan saaneista tulee kuntalaisia. He saavat sosiaaliturvatunnuksen, Kela-kortin ja pääsevät kolmevuotiseen kotouttamisohjelmaan eli käytännössä kielikursseille ja työnhakuun.

Ne, joille oleskelulupaa ei myönnetä, ovat pulassa. Osa heistä poliisi on jo karkottanut maasta, osa on lähtenyt itse. Monet ovat painuneet paperittomina maan alle.

”Isot järjestöt perustavat etsivän toiminnan yksiköitä ja kysyvät sitten meiltä, missä ne paperittomat oikein ovat. Me tietenkin tunnemme heidät, kun olemme olleet heidän rinnallaan kaikki nämä vuodet”, Sanna Valtonen sanoo.

Tutu on saanut sen verran rahoitusta, että yhdistyksen hankkeissa on nyt seitsemän palkattua työntekijää. Vapaaehtoisia on mukana tuhatkunta. Valtonen anoo jatkuvasti lisää rahoitusta.

”Haluaisimme päästä neuvomaan turvapaikanhakijoita heidän oikeuksistaan jo siinä vaiheessa, kun he saapuvat maahan.”

Sirkka kävi kotona hakemassa vilttejä ja banaaneja ja lähti tarjoamaan niitä turvapaikanhakijoille.

Yleinen auttamishalu on Valtosen mukaan laskussa. Turvapaikanhakijoiden määrät ovat vähentyneet eikä heitä näy uutisissa. Silti heitä saapuu maahan.

”Juuri nyt inhimillistä ääntä ja hengenluomista tarvitaan, sillä kaikenlaista auttamishalua kyseenalaistetaan valtionjohdosta lähtien.”

Sirkka on nyt eläkkeellä eikä vedä taideprojekteja enää pakolaisillekaan.

”Minusta on tullut eräänlainen kiinteistövälittäjä ja sosiaalityöntekijä”, hän sanoo kuin ei uskoisi sitä itseään.

Vuosi sitten Sirkkaa ja muita vapaaehtoisia alkoi huolestuttaa. Kun turvapaikanhakija saa oleskeluluvan, hänestä tulee kuntalainen. Jostain pitäisi löytää asunto. Perheille sen yleensä etsii kunnan sosiaaliviranomainen, muut ovat omillaan.

”Huomasimme, että markkinoille ilmestyi huijareita, jotka nappasivat turvapaikanhakijoille myönnetty uuden asunnon kalustusrahat, kunnasta riippuen noin 650 euroa, muka välityspalkkiona. Moni menetti rahat ja jäi ilman asuntoa.”

Vapaaehtoiset perustivat Welcome home -nimisen tiimin ja alkoivat auttaa ihmisiä asunonhaussa. Viime vuonna kuuden hengen porukka auttoi peräti 58 saamaan vuokra-asunon vapailta markkinoilta.

”Moni vuokranantaja arvostaa tällaista vanhempaa opettajaa. Kun sanon tuntevani asunnonhakijan enkä ota mitään välityspalkkiota, he useimmiten ainakin kuuntelevat.”

Pääkaupunkiseudulla on asuntopula ja etenkin Helsingissä asunonäytössä on helposti 50 toiveikasta hakijaa. Monia ulkomaalaisia syrjitään asunonhaussa.

”En enää hukkaa aikaani lähtemällä julkisiin näyttöihin. Jos vuokranantaja puhelimesta osoittautuu epäasialliseksi, en jää väittelemään vaan soitan mieluummin seuraavalle.”

Sirkka on nähnyt, mitä syrjivä asenne asunto-markkinoilla monelle aiheuttaa.

”Juuri yksi somalittyttö itki autossani, että hän on kaikessa aina se viimeinen. Se on kokonaisvaltainen viesti siitä, ettei kelpaa.”

Jos asuntoa ei löydy, vaihtoehtoina on mennä raskeasti päihtyneiden asuntolaan tai kiertää tuttavapiirissä sohvalta sohvalle. Jos tuttuja edes on.

”Olen itsekin nuorena ollut hetken ilman kotia ja pystyn samaistumaan siihen epävarmuuteen. Irrallisenä ja hätäntyneenä on mahdoton keskittyä mihinkään muuhun.”

Sirkka korostaa vuokranantajille, että juuri oleskeluluvan saanut pakolainen on hyvä vuokralainen.

”He eivät juo eivätkä usein poltakaan. Ei ole lemmikkejä ja kunnes töitä löytyy, vuokran maksussa tulee Kela.”

Osa kodin etsijöistä tarvitsee apua myös muissa

asioissa. Sirkka lähtee usein Kelaan ja TE-toimistoon selvittämään asioita.

”Kun kielitaidoton ihminen yrittää täyttää viranomaisten verkkolomakkeita, raksi voi mennä väärään kohtaan. Virheiden korjaaminen on vaikeaa ja vaatii suomalaiseltakin aikaa ja paneutumista.”

Sirkka toivoisi, että viranomaiset asettuivat enemmän asiakkaidensa asemaan.

”Useammankin kerran Kela on maksanut vuokranantajalle summan vahingossa kahteen kertaan, mutta kun henkilöt yrittivät palauttaa rahoja, siihen ei annettu mitään neuvoa.”

Mutta vaikka kotia etsiessä tutustutaan, Sirkalla ei ole aikaa pitkäaikaisen ystävyyden rakentamiseen. Apua saaneet ihmiset haluaisivat usein kiitoksiksi kutsua hänet kotiinsa illalliselle.

”Minä olisin lihava, jos söisin ne kaikki herkut”, hän sanoo ja nauraa, mutta vakavoituu sitten.

”Minulle tulee jatkuvasti uusia yhteydenottoja ja seuraavat ihmiset tarvitsevat apua.”

Siksi Sirkka ei useinkaan näe, millaisia koteja hänen järjestämistään lahjoitustavaroista syntyy. ”Viekää terveisiä niille irakilaisille”, hän huikkaa.

Irakissa Al-Anin perhe asui kaksikerroksisessa omakotitalossa, jonka pihan puutarhassa kasvoi sitrushedelmiä, vihanneksia ja yrttejä. Asunto oli kalustettu täyspuisilla kalusteilla, joista monet oli verhoiltu koristeellisilla tekstiileillä.

Nyt Al-Anien koti on Espoon Laajalahdessa. Kerrostalokaksion ikkunoista näkyy vanhoja mäntyjä ja lasten leikkialue. Hämärässä käytävässä ei vielä ole lamppua, mutta keittiössä on, Tutun lahjoitusvarastolta löytynyt rautavalaisin.

Valkoinen räsymatto on löytänyt paikkansa olohuoneesta, ja kaikissa kolmessa ikkunassa on uudet verhot. Olohuoneessa toistaiseksi ainoat kalusteet ovat neljä varastolta löytynyttä tuolia ja aikaisemmin hankittu patja.

”Meille tässä kodissa parasta on yksityisyys. Tänne ei tule ketään muita kuin me. Nukumme todella hyvin”, perheenäiti Shaimaa kertoo arabiaksi.

Vadilla on karjalanpiirakoita, Saharin herkkua. Tyttö ottaa lautasellisen ja menee makuuhuoneeseen katsomaan puhelimesta videoita.

Siitä, kun Al-Anit lähtivät Irakin-kodistaan, on kolme vuotta. Muutaman paperin lisäksi heillä ei ole mukana ainuttakaan kotoa mukaan otettua esinettä. Perhe tuli tavallista reittiä: Turkista meren yli Kreikkaan ja sieltä maateitse Ruotsiin.

Suomen puolella perhe majoittui ensin Kemin ja

Oulun vastaanottokeskuksissa, kunnes sai Raahen naapurista Ruukista vastaanottokeskuksen järjestämän kaksion. Asunnon molemmissa huoneissa majoittui perhe.

”Asuimme Ruukissa kolme vuotta ja sinä aikana meidän kanssamme asui kolme turvapaikanhakijaperhettä. He lähtivät, me vain odotimme”, Ghazwan kertoo.

Sarah kävi Ruukissa koulua ja oppi Suomen. Vanhemmillä oli viikossa vain kaksi suomen tuntia.

”Kesällä oli mukavaa, kun pääsi kalaan. Talvella vietimme suurimman osan ajasta sisällä.”

Shaimaa näyttää puhelimestaan Sarahin seitsemänvuotissynttärin. Yhden huoneen koti on piirtynyt kaikille muistiin: kaksi vaatekaappia, sängyt ja pikku pöytä. Myöhemmin sänky vaihtui sohvaksi.

”Sarah pyysi aina koulupöytää, mutta ei sinne olisi mahtunut. Ei meillä oikein ollut varaakaan, emmekä me tienneet, saammeko jäädä Suomeen.”

”Meille tässä kodissa parasta on yksityisyys. Tänne ei tule ketään muita kuin me. Nukumme todella hyvin.”

Elokuun kahdeksas päivä Ghazwan oli käymässä ostoskeskuksessa. Kun hän kytki puhelimensa paikan lattomaan verkkoon, hän näki vaimon soittaneen hänelle 47 kertaa.

”Pelästyin, että Sarahille on tapahtunut jotakin.”

Mutta vaimo halusikin kertoa saaneensa oleskeluluvan. Mies sai samat uutiset samana päivänä. ”Se oli valtava helpotus.”

Perhe alkoi heti laatia asunnonhakuilmoituksia.

”Muutama tuttavamme kertoi, että Oulussa ei ole ulkomaalaisille töitä. Me haluamme oppia ensin kielin ja päästä sitten töihin, joten tulimme suoraan pääkaupunkiseudulle.”

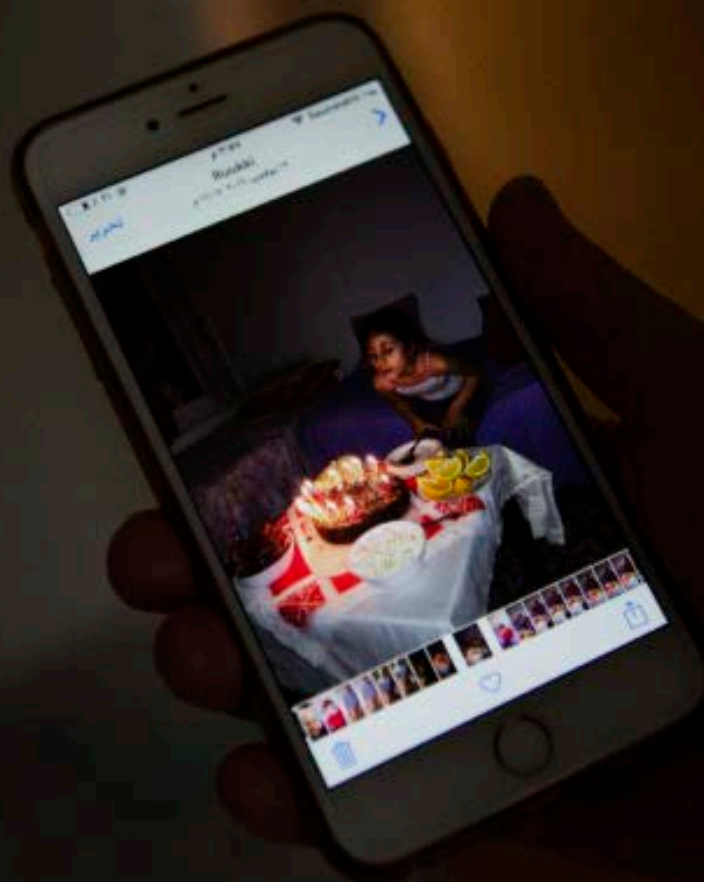
Kiinteistöyhtiö Sato ilmoitti vapautuvasta asunnosta. Perhe pakkasi tuttavan pakettiautoon kuusi kassillista vaatteita ja keittiövälineitä ja rullasi patjat kyytiin.

”Kun astuimme tänne ensimmäisen kerran, Sarah meni ainoaan makuuhuoneeseen ja ilmoitti, että tämä on sitten hänen huoneensa”, Ghazwan sanoo ja nauraa.

Kahden viikon aikana perhe on käynyt Espoon kierrätyskeskuksessa katsomassa sopivia huonekaluja. Sohvia ja ruokapöytiä oli paljon, mutta vielä ei tullut kauppoja. Ostokset kannattaa tehdä kerralla, koska silloin kotiinkuljetusmaksu tarvitsee maksaa vain kerran.

”Olemme Irakissa tottuneet istumaan patjoilla, joten ei tämä meitä haittaa”, Ghazwan sanoo.

Shaimaa kertoo, että Irakin ja Suomen kodeissa on paljon eroja.

Shaimaa näyttää puhelimestaan Sarahin seitsemänvuotissynttärin. Tytären kaksi vanhempaa sisarusta kuoli Bagdadissa sairaalan pommituksessa.

”Irakissa mekin arvostimme näyttävyyttä. Tuntui hienolta, kun ihmiset ihastelivat sisustusta. Vieraita varten valmistettiin aina monta juhlavaa ruokalajia.”

Kun perhe vieraili Raahessa ja Torniossa suomalaistuttaviensa kodeissa, he huomasivat niiden olevan yksinkertaisemmin kalustettuja. Pöydässä oli usein vain yhtä pääruokaa.

Perheen Bagdadin kodissa oli viisi makuuhuonetta. Täällä on yksi.

Siellä oli puutarha. Täällä on parveke, jossa on kohta pakkasta.

Mutta ei näitä voi verrata, sillä Al-Anien elämä on muuttunut niin kokonaisvaltaisesti.

”Kodin jättäminen on muuttanut meitä pysyvästi. Nyt tärkeintä on turvallisuus”, Shaimaa sanoo.

Irakissa perheen kanssa asui Ghazwanin äiti ja veli. Veli asuu nyt Yhdysvalloissa. Toinen veli on Kanaadassa. Äiti viettää aikaa molempien luona.

Vanhemmat ovat hetken hiljaa.

”Meillä oli ennen kolme lasta. Ennen Sarahia meillä syntyi kaksoset. He kuolivat bagdadilaissairaalan tulituksessa.”

Isä etsii puhelimestaan kaksosten kuvan. Seuraava kuva on valkoinen hautakivi.

”Bagdadissa on vaarallista mennä ulos päivälläkin. Täällä voi mennä ulos vaikka keskiyön jälkeen.”

Sarah tulee olohuoneeseen ja kiipeää isän syliin. Hänellä ei ole vielä kavereita täällä. Aika tahtoo käydä pitkäksi. Hän haluaisi jo aloittaa koulun, mutta sosiaalityöntekijä ei ole vielä löytänyt hänelle paikkaa.

”Me olemme aloittamassa nyt uutta elämää ja sen kuuluu olla aluksi vähän vaikeaa”, Ghazwan sanoo.

Hänen sydämensä leikattiin Oulussa. Sen jälkeen lääkkeet ovat pitäneet kunnon tasaisena.

Bagdadissa Shaimaa ja Ghazwan työskentelivät kansainvälisiin rahasiirtoihin erikoistuneessa Wester Unionissa. He aikovat jatkaa suomen opintoja heti, kun sopiva kurssi löytyy.

Perhe on käynyt kävelyillä tutkimassa uutta naapurustoaan. Hiljaisen Ruukin jälkeen tuntui mukavalta nähdä enemmän ihmisiä.

”Tiedämme, että suomalaiset nauttivat hiljaisuudesta. Meitä ei yhtään häittäisi, jos joku vaikka pihalla kysyisi, mitä me olemme ostaneet kaupasta tai mitä meille kuuluu. Sellaisesta tulee kodikas olo”, Shaimaa